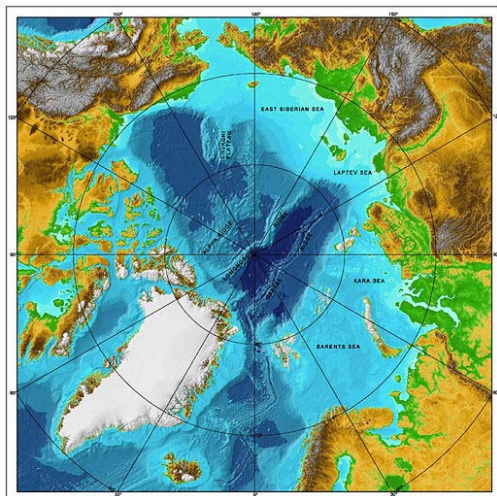

Kam priklauso Arktika?

Pagal tarptautinius įstatymus, [Šiaurės ašigalis](#) ir Arktikos vandenynas nepriklauso jokiai valstybei. Juos supa penkios valstybės: Rusija, Amerika (per Aliaską) Kanada, Norvegija ir [Danija](#) (per Grenlandiją). Toms valstybėms tepriklauso regionas 230 mylių nuotolyje nuo jų kranto.

Lomonosovo gūbrys (pažymėtas tamsiai mėlyna spalva)

Tačiau dabar Rusija teigia, kad beveik visa Arktika jai priklauso. Mat, per Arktiką tęso ilgas, aukštas povandeninis kalnas, kuris

vadinasi Lomonosovo [gūbrys](#). Rusija teigia, kad tas gūbrys yra [susijęs](#) su jos povandeniniu [šelfu](#), taigi, jos kranto tęsinys - dalis jos žemės.

Tačiau Danija, Amerika ir Kanada nesutinka su Rusija. Jos teigia, kad Lomonosovo gūbrys yra jų povandeninio šelfo tęsinys.

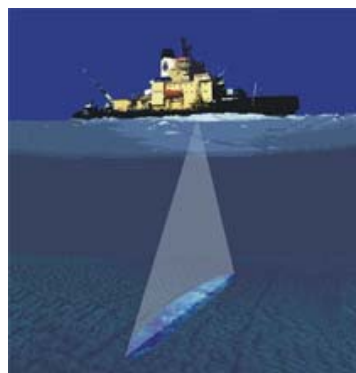
Kodėl tai svarbu? Manoma, jog po Arktikos vandenynu yra daug [naftos](#) ir gamtinių dujų. Taip pat - daug deimantų, aukso, [platino](#) ir kitų brangių medžiagų.

Rusija, Kanada, Danija ir Amerika ruošia ekspedicijas į Arktiką ir vykdo [tyrimus](#). Renka [įrodymus](#), kad Lomonosovo gūbrys joms priklauso. Kanada ir Rusija žada savo įrodymus pateikti [Jungtinėm Tautom](#) 2013 m.

Rusijos ledlaužis 2007 m. padėjo Danijos mokslininkams tyrinėti Arktiką:

Kaip renkami įrodymai? Mokslininkai siunčia garsą į vandenyno dugną ir stebi jo [aida](#), kuris atsimuša nuo vandenyno dugno. Aidas padeda sukurti vaizdą, kaip atrodo vandenyno dugnas. Tai vienas būdas, kaip bandoma įrodyti, su kuriom žemėm siejasi Lomonosovo gūbrys.

Garsas naudojamas tyrinėti vandenyno dugną

Valstybės [bendradarbiauja](#) tyrinėdamos Arktiką. Tai sutaupo pinigų ir laiko.

Švedija ir Danija vykdė jungtinę ekspediciją į Lomonosovo gūbrį

Amerika ir Kanada kartu tyrinėja Arktiką

Ką tu galvoji - kam turėtų priklausyti Arktika? Parašyk mums: redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

Šiaurės ašigalis: North Pole

Danija: Denmark

gūbrys: pakilimas, kalnynas; ridge

susijęs: sujungtas; connected

šelfas: kranto tęsinys po vandeniu; continental shelf

nafta: degantis skystis vartojamas kaip kuras; oil

platinas: brangus plieninio atspalvio, labai tampus ir kietas metalas; platinum

tyrimas: tikrinimas; research

įrodymas: duomenys, kurie įtikina; proof

Jungtinės Tautos: (United Nations) organizacija, kurią sudaro 192 valstybės, t. y. praktiškai visos pripažintos nepriklausomos valstybės. Tikslas:

- Siekti išsaugoti tarptautinę [taiką](#) ir saugumą, o esant reikalui, imtis veiksmingų kolektyvinių priemonių [taikai](#) apsaugoti, [karu](#) grėsmei pašalinti ar [agresijai](#) likviduoti;
- Puoselėti draugiškus valstybių tarpusavio santykius;
- Siekti tarptautinio bendradarbiavimo sprendžiant ekonomines, socialines, kultūrinės bei humanitarines problemas, ugdant ir skatinant pagarbą [žmogaus teisėms](#) bei laisvėms;
- Būti [tautu](#), kurios siekia minėtų tikslų, veiklos derinimo centru.

aidas: garso atsikartojimas, atbalsis; echo

bendradarbiauti: dirbti, veikti kartu; to cooperate